

Pääkirjoitus:

Auto, tekniikka ja kuljetus 8/2017 **Puu pitää pyörät pyörimässä**

Metsäteollisuus vastaa noin viidenneksestä Suomen vientituloista ja on merkittävä työllistäjä erityisesti maakunnissa. Metsäalan raaka-aineen sijainti ympäri Suomea ja useimmiten kaukana kasvukeskuksista vaatii paljon kuljetusinfrastruktuurilta ja on yksi syy, mikä luo painetta pitämään tiestön kunnossa myös haja-asutusalueilla.

Puukuljetukset ovat moninaistuneet alkuaikojen uitosta myös kumipyörille ja rautatielle. Metsäteollisuuden kuljetuksissa tarvitaan kaikkia liikenneväyliä, myös alempaa tieverkkoa ja vähäliikenteisiä rataosuuksia. Logistiikan merkitys metsäteollisuudelle on merkittävä, kuljetukset ja varastointi vastaavat metsäteollisuusyritysten liikevaihdosta 15–20 prosenttia.

Vaikka juuri avatun Äänekosken biotuotetehtaan vientikuljetukset Vuosaaren satamaan tehdään kaikki junilla, puutavaran ja siitä jalostettujen tuotteiden kuljetukset tehdään kuitenkin pääasiallisesti kumipyörillä. Suomen sisällä metsäteollisuuden raaka-aineita ja tuotteita kuljetetaan noin 80 miljoonaa tonnia ja 70–80 prosenttia tästä tiekuljetuksilla. Äänekosken tehtaalle tuodaan esimerkiksi 240 rekallista raakapuuta päivässä. Tehdas käyttää 6,5 miljoonaa kuutiometriä puuta vuodessa ja siitä 5 miljoonaa kuutiometriä tuodaan kumipyöräkuljetuksilla.

Hakkuualueilta puutavara haetaan lähes poikkeuksetta kuorma-autoilla ja mitä lähemmäs raaka-aineen lähde päästään, sitä pienemmiksi tiet käyvät. Syksyn kynnyksellä metsänomistajat ja puukuljetuksia tekevät toivovatkin kylmää talvea, sillä pahimmillaan lämpimät kelit huonontavat metsä- ja kyläteiden kunnan niin, että kuljetusten tekeminen käy mahdottomaksi.

Kaikkia pienimpiä metsäteitä ei luonnollisesti pysty pitämään täydellisessä kunnossa ja ala on aina jossain määrin säiden armoilla. Koko toimitusketjun metsästä tehtaalle ja tehtailta asiakkaille tulisi kuitenkin olla niin hyvässä kunnossa kuin mahdollista. Lisärahoitus liikenneväyliin onkin otettu metsäteollisuudessa mielellään vastaan.

Teiden ja muiden kuljetusväylien kunto korostuu puukuljetuksissa, sama pätee myös toiseen kuljetusalan kestokysymyksistä - kuljettajapulaan. Erittäin vaativia puukuljetuksia voi pitää kuljetusten kuningaslajina. Kuljettajalta vaaditaan erityisen paljon taitoa luovia 76 tonnin kokonaisuksilla ahtailla, mutkaisilla ja jäisillä metsäteillä. Lastaus hoidetaan taitoa vaativissa olosuhteissa keskellä metsää.

Jos kuljetusala on lähivuosina automatisoitumassa, niin se ei tule tapahtumaan ensimmäisenä hyvin paljon muuttujia sisältävissä, pienillä metsäteillä tapahtuvissa puukuljetuksissa. Kuljettajan tulee hallita erilaisia olosuhteita, apuvälineitä ja puunosturia.

Yhteiskunnan, metsäteollisuuden ja kuljetusyrittäjien kannalta on tärkeää, että alalle löytyy halukkaita osajia. Ongelmaan tulee löytyä vastaus tekemällä ala oikealla tavalla houkuttelevaksi ja parantamalla koulutusväyliä ja -mahdollisuuksia puuauton rattiin

pääsemiseksi.

Vihreän kulta on edelleen erittäin merkittävä raaka-aine Suomelle. Tästä kertoo paljon juuri Äänekosken tehdas, joka on metsäteollisuuden historian suurin investointi Suomessa. Puun kuljettaminen pitää monen kuljetusyrityksen pyörät pyörimässä.